

Zien en gezien worden

Bevorderen van de verkeersveiligheid kent twee kanten: handelen in het belang van andere weggebruikers en zorgen voor een goede toepassing van de inrichtingseisen op je eigen voertuigen. In dit tweede deel gaan we in op het tweede aspect.

Trekkers rijden vrijwel altijd sneller dan 25 km/h op de openbare weg. De tekst van de Wegenverkeerswet is daarop al aangepast. Al dan niet sneller kunnen rijden dan 40 km/h vormt daarin een omslagpunt. Voor trekkers die sneller kunnen rijden dan 40 km/h, gaan zwaardere eisen gelden, ook voor een trekkerrijbewijs. Van invoering van een echt rijbewijs is op dit moment geen sprake, maar de wet is daarop dus wel al aangepast. Wel of geen rijbewijs, onverminderd blijft gelden dat rijden met grote trekkers van de chauffeur grote attentie vraagt op de openbare weg.

Opvallende markering

Jarenlang heeft de landbouw aangedrongen op invoering van de afgeknotte driehoek om de overige weggebruikers te attenderen op langzaam verkeer. Dit bord heeft nog steeds zijn nut, ondanks de hogere snelheid. De driehoek duidt ook op verkeer met aparte gedragingen. De afgeknotte driehoek moet links van het middel op maximaal 160 cm hoogte worden bevestigd. Het bord zit dan vaak midden tussen koppeldelen en loopt grote kans op beschadiging en vervuiling. Hoger gemonteerde borden worden wel gedoogd. Als het bord door lading wordt afgedekt, moet het worden herhaald.

▲ Uitschuifbare spiegel en zwaailicht zijn op zware trekkers bijna altijd verplicht.

▲ Te hoog en te ver van de zijkant, een probleem bij verlichting en markering op grote trekkers op brede banden.

Lading die over de rand van een aanhangwagen uitsteekt of in de hefinrichting hangt, moet bovendien worden gemarkeerd met het vierkante bord met afwisselend schuine rode en witte strepen. Ook daarvoor zijn weer maten voor de bevestiging vastgesteld.

Verlichting en markering

Trekkers moeten aan de voorzijde zijn voorzien van twee dimlichten. Omdat deze veelal in de grille zitten, moeten stadslichten de overige weggebruikers op de breedte van de trekker attenderen. Worden de geel of wit uitstralende lichten afgedekt, dan moeten deze op een zichtbare plaats worden herhaald. Aan de achterkant moeten twee ronde rode retroreflectoren zijn aangebracht. Op de spatborden zijn rode achterlichten, fel rood uitstralende remlichten en naar drie zijden ambergele richtingaanwijzers verplicht. Veelal worden deze drie in een blok af-fabriek op de spatborden geplaatst.

Plek soms probleem

De toegestane breedte voor trekkers is thans 3 meter. Bij trekkers op extra brede banden of dubbellucht staan de stads- en remlichten vaak te ver van de buitenkant. Om weer aan de eisen te voldoen moet de markering herhaald worden. Bij de grootste trekkers komt ook de toegestane hoogte van het spatbord in het geding. Bij de wettelijke aanpassing van de totale breedte tot 3 meter zijn de bevestigingsdetails niet veranderd. Onverminderd van kracht blijft de functie van het zwaailicht: voertuig breder dan 2,60 meter, dan ontsteken.

Aanhangwagens

Sinds 2005 moeten aanhangwagens aan de voorzijde zijn voorzien van naar voren

gerichte witte stadslichten en aan de achterkant van rode markeringslichten. Aan de achterkant moeten aanhangers zijn voorzien van twee driehoekige retroreflectoren, twee achterlichten, twee remlichten en twee richtingaanwijzers. De afgeknotte driehoek mag uiteraard niet ontbreken. Aan beide zijkanten van een aanhanger moeten ambergele retroreflectoren (niet driehoekig) de overige weggebruikers attenderen op de lengte van de combinatie op kruisingen. De achterste retroreflector moet binnen 1 meter van de achterkant zijn bevestigd. De afstand tot de voorlaatste mag niet meer bedragen dan 3 meter. Bedenk hierbij wel, dat voor getrokken werktuigen dezelfde eisen gelden.

Aanbouwwerktuig

Voor markering van een aanbouwwerktuig gelden dezelfde eisen als voor een trekker. Met een uitschuifbare verlichtingsbalk kun je eenvoudig aan de eisen voldoen. Maar pas op: achteropkomend verkeer en tegenliggers moeten bij avond of slecht weer de breedte van het werktuig kunnen waarnemen. Soms is dat probleem op te lossen met tweekleurige markeringslichten op een uitschuifbare verlichtingsbalk.

Om het hoekje kijken

Waarnemen wat achter je gebeurt, is net zo belangrijk als wat voor je gebeurt. Spiegels moeten voldoende ver naar buiten staan om de vlakken links en rechts naast lading of aanhangwagens te kunnen zien. Vooral bij lading met een breedte van 3 meter moeten de spiegels ver naar buiten kunnen, hetzij uitschuifbaar, hetzij uitklapbaar. De spiegels tellen niet mee bij de maximumvoertuigbreedte.

Richting aangeven

Verandering van rijbaan moet bij trekkers met een veiligheidscabine kenbaar worden gemaakt met elektrisch werkende knipperlichten. Goed en tijdig een signaal geven is vooral van belang als er geen wegsplitsing of -kruising is en andere weggebruikers geen verandering in rijrichting verwachten. Dat geldt ook bij het oprijden van een voorrangsweg met een lange combinatie. Maak een inschatting van de tijd die je nodig hebt voor de combinatie en wacht als het twijfelachtig is.

Voldoende gewicht op vooras

De wet schrijft voor dat voor veilig deelnemen aan het verkeer op de openbare weg tenminste 20 procent van het lege trekker-gewicht op de sturende vooras moet rusten. Dat moet ook als er een lange ploeg in de hef hangt of een zwaar beladen kipper op het trekpunt rust. Door gewichtsoverdracht wordt de vooras vaak zover ontlast, dat je gedwongen bent frontgewichten aan te brengen.

Zien en gezien worden

Het verkeer op de openbare wegen wordt steeds drukker. Landbouwverkeer is daarin, vaak door zijn omvang, een opvallende partner. Zorg er daarom voor dat verlichting en markering op trekkers en werktuigen in een optimale conditie zijn en blijven. Maak vervuilde retroreflectoren schoon en vervang kapotte verlichting en markeringen direct.

Neem geen enkel risico

De meest belangrijke regel voor bestuurders van landbouwtrekkers: let goed op, dring niet voor, geef bij twijfel voorrang aan andere weggebruikers en vermijd conflicten.

